

Agenda

- Positiva förändringar
- Utmaningar
- Nyheter
- Övergången mellan skola och arbete/sysselsättning

Positiva förändringar

Skolverket

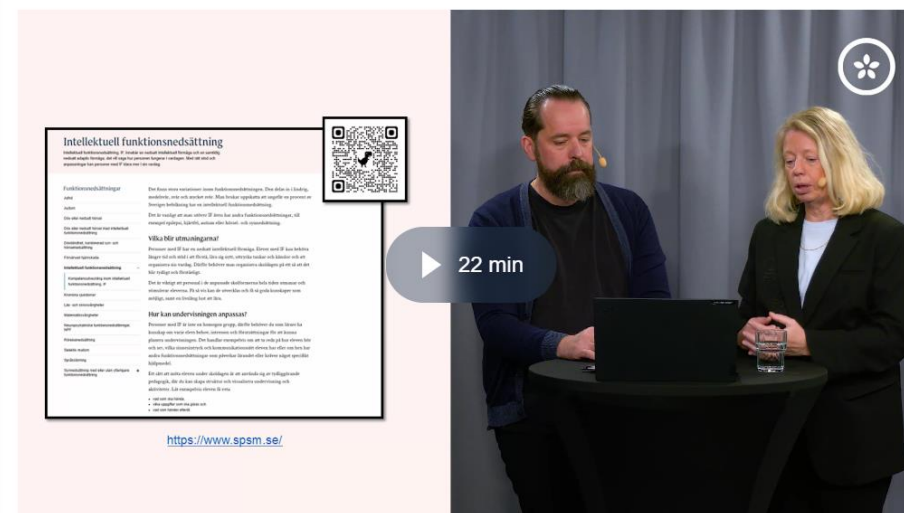
Nationella bedömningsstöd för anpassade grundskolan

De nationella bedömningsstöden i svenska, svenska som andraspråk och matematik för årskurs 1 och 3 är obligatoriska i anpassade grundskolan.

SPSM

Grundkurs anpassade skolformer

Intellektuell funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar

Vilka är utmaningarna?

Har kunskapsutvecklingen anpassats?

<https://www.spsm.se/>

22 min

Utmaningar

Vi Lärare.

”Behörighetskris i anpassad skola”

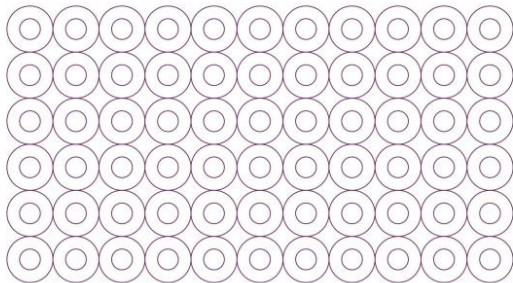
- I anpassad grundskola 12 procent av lärarna behöriga
- I anpassad gymnasieskola är 16 procent av lärarna behöriga.
- I grundskolan är 72 procent av lärarna behöriga
- I Gymnasieskolan är 84 procent av lärarna behöriga

Utmaningar

- Läsåret 2013/14 gick 9 346 elever i anpassad grundskola
 - Läsåret 2024/2025 går 17 216 elever i anpassad grundskola.
 - Ökning med 84 procent
-
- Ca 1 procent av eleverna i grundskolan 2013/14
 - 1,5 procent av eleverna i grundskolan 2024/25

**Den ökade andelen elever i
anpassad grundskola**

Skolverket

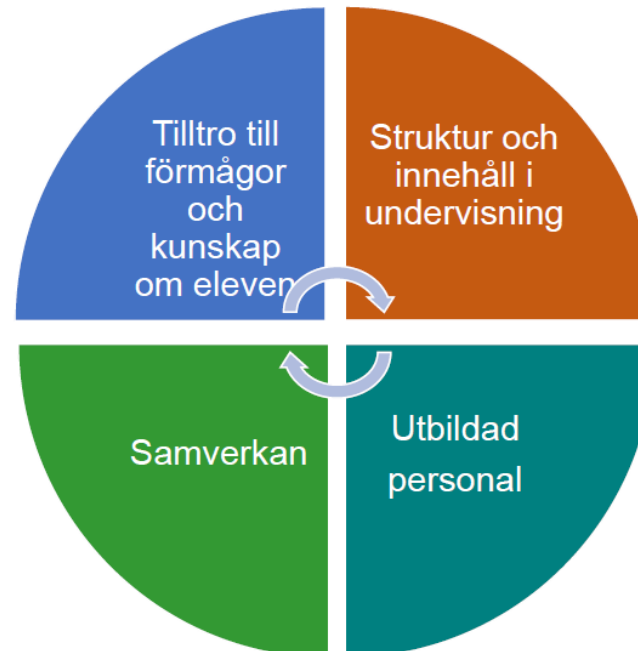
Hur påverkar det den anpassade skolan?

- Utflyttning
- Större enheter
- Lärarbrist
- Brist på elevassistenter

- Hög tilltro till elevens förmågor
- Kunskap om elevens unika behov och förutsättningar

- Mycket bra samverkan mellan skola och föräldrar
- Tydlighet för föräldrar vad skolan arbetar med kunskapsmässigt

- Strukturerad och målinriktad undervisning
- Mycket bra stöd i läs- och skrivförmåga
- Mycket bra i språk- och kommunikationsutveckling

- Eleven får alltid eller oftast utbildning av pedagogiskt utbildad personal

Nyheter

- Ny läroplan i gymnasiet och anpassad gymnasieskola (Gy25)
- En tioårig grundskola och anpassad grundskola 2028

Täby lägger ner kurser för personer med IF

Fler möjligheter att plugga vidare efter gymnasiesärskolan och större resurser – det var målet när lärvux blev en del av komvux. I Täby blev det precis tvärtom. Kommunen tog bort allt utom yrkesutbildningen.

När lärvux blev komvux tog Täby kommun i norra Storstockholm bort nästan hela kursutbudet. I stället för fler kurser och bättre resurser fick de som sökte veta att kursen hade utgått. Det skedde utan förvarning och utan att någon analys hade gjorts av underlaget.

– Detta är tvärt emot regeringens mål med reformen, säger Robert Öberg, skolpolitiskt sakkunnig på riksförbundet FUB.

Och Skolverket håller med.

Skulle ge ökat utbud

Den som gått gymnasiesärskola saknar ofta bra möjligheter att studera vidare. För många har lärvux varit enda möjligheten till vidareutbildning. När lärvux år 2020 blev en del av komvux och nu kallas för komvux som särskild utbildning var regeringens mål tydligt: "Avsikten med förändringen är att förbättra utbildning-

en och ge tillgång till mer resurser för målgruppen vuxna studerande med en intellektuell funktionsnedsättning eller förvärvat hjärnskada."

Som en del av förändringen satsades det även på yrkesinriktade utbildningar inom komvux.

Många var positiva till satsningen, bland annat riksförbundet FUB som länge efterfrågat fler utbildningsmöjligheter för personer med IF.

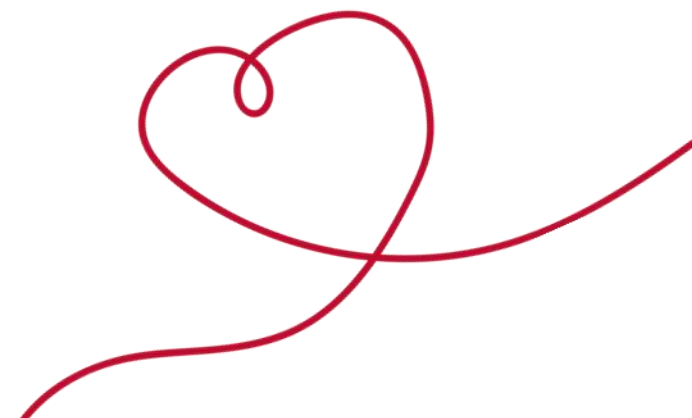
TEXT: MAGNUS CARLSTEDT, RESEARCH: ROBERT ÖBERG, ILLUSTRATION: EMMA HANQUIST

Vi Lärare.

Folkhögskolan

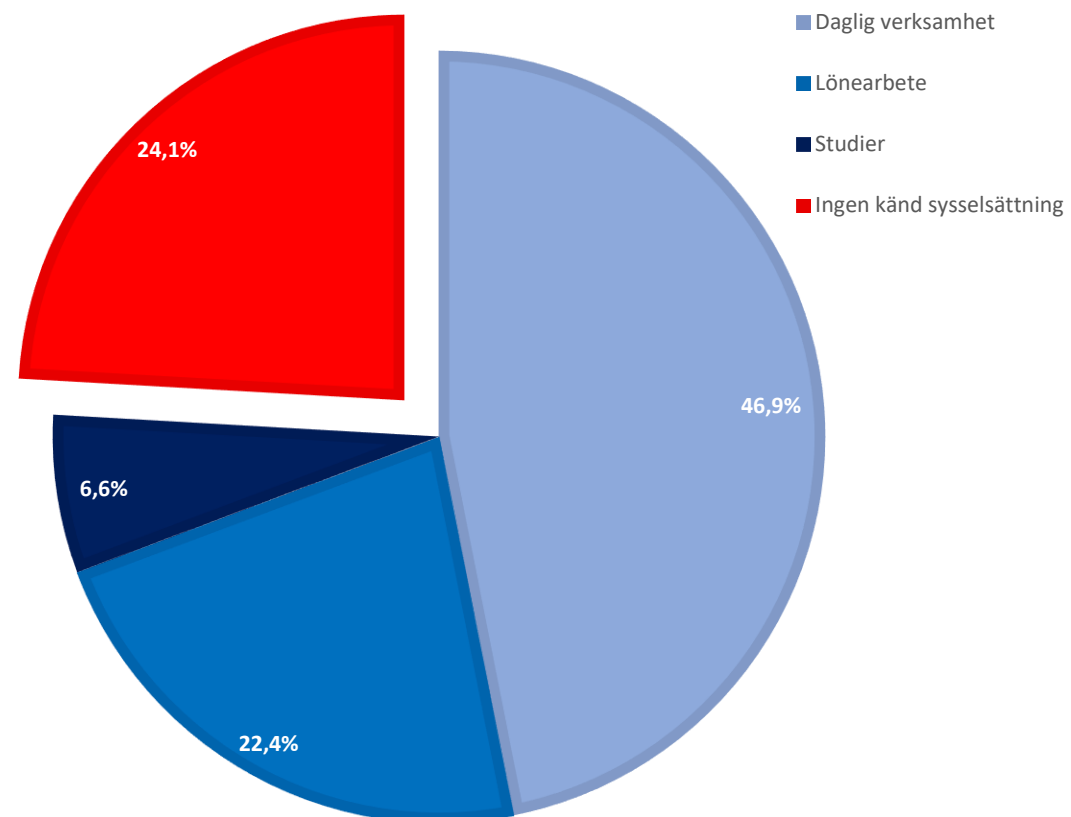
GES UT AV
SVERIGES
LÄRARE

Deltagare med funktionsnedsättning drabbas hårt

Sysselsättning för personer med intellektuell funktionsnedsättning (2001-2020 - 27 000 individer)

46,9% - Daglig verksamhet
22,4% - Lönearbete
6,6% - Studier
24,1% - Ingen känd sysselsättning

HURPID (Halmstad University Register on Pupils with Intellectual Disability)

Sysselsättning för personer med intellektuell funktionsnedsättning (2001-2020 - 27 000 individer)

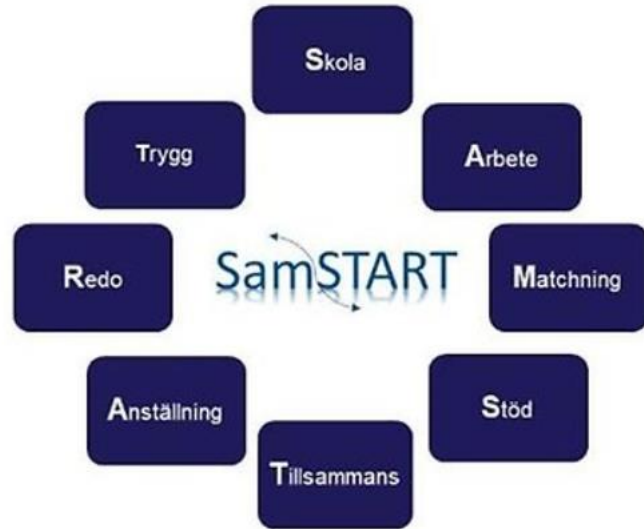
- Fler män än kvinnor i arbete
- Förvärvsarbete minst i storstäder
- Högutbildade föräldrar i storstad= daglig verksamhet
- 8,2% går från daglig verksamhet till arbete
- 0,3% går från daglig verksamhet till studier
- 11,6% går från dagligverksamhet till ingen känd sysselsättning
- Privata sektorn största arbetsgivaren (45% kvinnor, 78 % män)
- Kommun (32% kvinnor, 7% män)
- Region (3% kvinnor, 0,5% män)
- Stat (0,2% kvinnor, 0,4% män)

Att få ett arbete

- Engagemang hos nyckelpersoner
 - Håller kontakten över tid
 - Familjemedlemmar, lärare, stödpersoner
 -men sällan Arbetsförmedlingen
- Att få prova flera olika praktikplatser
 - Att hitta rätt gör att man trivs och vill vara kvar
 - Formell utbildning/körkort

Att behålla ett arbete

- Trivsel
- Balans mellan
 - krav och förmågor
 - anpassningar och upplevelse av likabehandling
 - sociala relationer/kollegor
- Arbetsgivaren är flexibel
 - Byta uppgifter, gå ner eller upp i tid
 - Stora företag med många avdelningar
 - Anpassningar = att välja ut arbetsuppgifter

[Ny version Fem ungdomar berättar .mp4 - Google Drive](#)

Anpassad IT Prova på kurs

Anpassad IT prova på kurs är en kortkurs för dig som har IF och har gått anpassat gymnasium.

Du får träffa nya vänner och prova på att använda en anpassad dator, laga mat, samhälle, natur och prova att bo på en folkhögskola.

För mer info samt ansökan, kika in på morafolkhogskola.se och klicka vidare till "korta kurser".

"Jag vill vara med i livet på internet."

"Jag älskar att komma hit, här är jag hemma."

"Det bästa är att man får lära känna nya vänner och ha roligt."

@anpassad_it

morafolkhogskola.se

Anpassad IT - DigiJag

DigiJag MORA
FOLKHÖGSKOLA

Anpassad IT

En 2-årig kurs på distans för dig som gått gymnasiesärskola och vill lära dig mer om att använda internet och dator.